творческих групп. Музей предоставляет широкие возможности как для общения с музейной информацией, так и для содержательной, интересной и неформальной межличностной коммуникации. Музейная встреча может приобретать характер торжества, вечеринки, что происходит с целью знакомства и общения с выдающимися личностями в сфере культуры на тему, связанную с профилем музея. С целью привлечения к себе студенческой молодежи музеям необходимо отходить от схемы «учитель — ученик», создавать культурную площадку для диалога на равных. Еще одна проблема — это персонификация, индивидуализация этнографических экспозиций, акцент на личность. Посетитель стремится приобрести в музейной экспозиции личностный опыт. Если традиционные этнографические экспозиции рассказывают о народах и регионах, то новаторские пытаются раскрыть личность в культуре, вызвать эмоции и волнения. Показательными являются образовательные программы, проводимые на базе Заславского историко-культурного музея-заповедника. Уникальна роль музея в решении проблемы культурной идентификации молодежи и ее позитивного отношения к нравственным ценностям. Музей может оказывать синтезирующее воздействие на интеллектуальную, эмоциональную и моральную сферу личности, активизируя чувственное восприятие, актуализируя личностный опыт и стимулируя ценностное отношение человека к действительности.

Таким образом, в образовательной деятельности музейной педагогики как когнитивного феномена реализуются принципы интеграции образовательного и музейного контекстов, креативности, диалоговости, целостности, информационной меры и персонализации содержания музейной работы с посетителем.

С. У. Снапкоўскі
Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Пытанні экалагічнай культуры ў рамках Сусветнага саміта ААН па ўстойлівым развіцці

27 жніўня — 4 верасня 2002 г. у Ёханэсбургу адбыўся Сусветны саміт па ўстойлівым развіцці. Гэта сустрэча на вышэйшым узроўні была прысвечаная 10-й гадавіне саміта ў Рыа-дэ-Жанейра

і накіраваная на выкананне рашэнняў, прынятых на папярэднім саміце. Важнейшае адрозненне ёханесбургскага саміта ад Саміта Зямлі ў Рыа заключалася ў тым, што на гэтай сустрэчы галоўная ўвага была накіраваная на выкананне рашэнняў, сфармуляваных у Парадку дня для 21 ст., які быў прыняты ў 1992 г [3]. На саміце ў Ёханэсбургу выступілі 100 кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў, а колькасць удзельнікаў склала больш за 22 тыс. чал., сярод якіх 10 тыс. дэлегатаў, 8 тыс. прадстаўнікоў неўрадавых арганізацый, 4 тыс. журналістаў [1].

Вынікі Сустрэчыаказалісябольшканкрэтнымі, чымпапярэдніх канферэнцый па экалагічнай праблематыцы. Падчас Сустрэчы быў распрацаваны не толькі план дзейнасці, але і былі вызначаныя адказныя бакі за дасягненне вынікаў у сферы ўстойлівага развіцця і экалагічнай культуры. Галоўнай падзеяй Сусветнага саміта стала прыняцце Ёханесбургскай Дэкларацыі па ўстойлівым развіцці, згодна з якой зноў пацвярджалася прыхільнасць да ўстойлівага развіцця ўсіх прадстаўнікоў народаў свету, якія сабраліся на сустрэчы. Асаблівая ўвага надавалася выкараненню беднасці, узаемнай дапамозе, аб'яднанасці і развіццю чалавечага патэнцыялу.

У прынятай на саміце Дэкларацыі былі пастаўленыя некаторыя новыя важныя мэты, такія як: скарачэнне ўдвая да 2015 г. колькасці долі насельніцтва, якое не мае доступу да асноўных санітарных паслуг; звядзенне да мінімуму да 2020 г. шкоды, якая прычыняецца выкарыстаннем і вытворчасцю хімічных рэчываў здароўю людзей і навакольнаму асяроддзю; захаванне або аднаўленне вычарпаных рыбных запасаў, не пазней, чым да 2015 года; забеспячэнне істотнага зніжэння да 2010 года цяперашніх тэмпаў страты біялагічнай разнастайнасці [2].

Падчас Сусветнай сустрэчы былі створаныя звыш за 300 добраахвотных партнёрстваў, якія ўвасаблялі ідэю супрацоўніцтва паміж развітымі дзяржавамі і краінамі, што сталі на шлях развіцця. Кожнае з гэтых партнёрстваў павінна было забяспечваць збор дадатковых рэсурсаў для падтрымання намаганняў, што робяцца ў мэтах дасягнення ўстойлівага развіцця. Гэтыя партнёрствы, дзейнасць якіх ажыццяўлялася з улікам прынятых урадамі абавязацельстваў, павінны былі забяспечваць выкананне прынятых рашэнняў. У выніку дыялог паміж зацікаўленымі бакамі, асабліва урадамі, грамадзянскай супольнасцю і прыватным сектарам, узняўся на новы ўзровень. Удзельнікі Сустрэчы

на вышэйшым узроўні ў Ёханэсбургу былі вымушаныя ўступіць у сапраўды інтэрактыўны дыялог адносна патрэбаў з улікам пазіцый іншых бакоў.

Наладжванне партнёрстваў дазваляе пераадолець ранейшыя падыходы, у адпаведнасці з якімі вядучая роля адводзілася донарам, і дае магчымасць прадстаўнікам развітых краін і краінам, якія развіваюцца, сумесна распрацоўваць планы да прыняцця неабходных мер. Стварэнне партнёрстваў не вызваляе ўрад ад выканання сваіх функцый і абавязкаў і што задача партнёрстваў складаецца толькі ў тым, каб падняць ажыццяўленне прынятых рашэнняў на якасна больш высокі ўзровень.

Абавязкі па забеспячэнні больш шырокага доступу да водных рэсурсаў і санітарыі, развіцця энергетыкі, павелічэння вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, належнага выкарыстання таксічных хімічных рэчываў, захавання біялагічнай разнастайнасці і больш рацыянальнага выкарыстання экасістэм прымалі не толькі ўрады, але і няўрадавыя і міжурадавыя арганізацыі і камерцыйныя структуры [1].

На канферэнцыі ўдалося надаць выніковым дакументам больш канкрэтны характар, асабліва ў тым, што тычыцца мэтаў і графікаў. Адной з галоўных задач было абвешчана забеспячэнне таго, каб ўстойлівае развіццё набыло шырокія маштабы, каб тое, што добра зарэкамендавала сябе ў дзясятках месцаў, цяпер ўкаранялася б у сотнях і тысячах пляцовак.

Вынікі Сустрэчы былі пазітыўна ўспрынятыя не ўсімі яе ўдзельнікамі. Некаторыя няўрадавыя арганізацыі выказвалі меркаванне, што ўдзельнікі гэтай сустрэчы зрабілі занадта мала ў частцы ўстанаўлення мэтавых паказчыкаў для забеспячэння больш шырокага прымянення аднаўляльных крыніц энергіі. Прэзідэнт Інстытута сусветных рэсурсаў Джонатан Лэш заявіў: «Мы ўпусцілі магчымасць павялічыць вытворчасць энергіі за кошт выкарыстання такіх крыніц, як сонечная энергія, энергія біямасы і энергія ветру, і забяспечыць стабільныя ўмовы для дзейнасці шматлікім кампаніям, якія прымаюць меры па скарачэнні выкідаў» [1].

Варта адзначыць, што Сустрэча на вышэйшым узроўні ў Ёханэсбургу заклала падмурак і падрыхтавала глебу для новых дзеянняў. Саміт не прапанаваў якіх-небудзь цудадзейных рэцэптаў, але змог канстатаваць, што для вырашэння самых надзённых праблем чалавецтва трэба прымаць неабходныя практыч-

ныя меры. Сустрэча ў Ёханесбургу і яе рашэнні сталі важным укладам у фарміраванне новага паняцця і новай тэмы ў міжнародных адносінах — «міжнароднай экалагічнай культуры». Гэтая праблематыка адлюстроўвае ўсё большую ўвагу сусветнай грамадскасці да экалагічных праблем, паколькі навакольнае асяроддзе ў цяперашні час ужо не можа быць аддзелена ад умоў існавання чалавека і з'яўляецца найважнейшым элементам устойлівага развіцця грамадства.

Літаратура

1. Йоханнесбургская встреча на высшем уровне 2002 года. 26 августа — 4 сентября 2002 года, Йоханнесбург [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://www.un.org/ru/events/pastevents/wssd.shtml.
2. Йоханнесбургская декларация по устойчивому развитию. Принята на Всемирной встрече на высшем уровне по устойчивому развитию (Йоханнесбург, Южная Африка, 26 августа — 4 сентября 2002 года) [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/decl_wssd.shtml.
3. Johnson, S. UNEP: the first 40 years. A narrative / S. Johnson.— N.Y. : United National Environmental Program, 2012.

К. Л. Соколова
Гомель, Гомельский государственный университет
имени Ф. Скорины

Организационные условия повышения эффективности межкультурного взаимодействия

Каждая организация, будь это учреждение образования, здравоохранения или коммерческая компания, имеет собственную культуру, состоящую прежде всего из принятых норм, практик, ценностей, программ и процессов, существующих как на сознательном, так и на бессознательном уровнях. Организационная культура, в свою очередь, в значительной степени отражает культуру общества в целом.

Исследователи и практики утверждают, что для того, чтобы системы, организации и практикующие специалисты могли обеспечивать культурно-компетентные услуги, они должны учитывать ценности, убеждения и практики клиентов и адаптировать